

CATALUNYA SOCIAL

Any X. Núm. 447

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

11 gener de 1930

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA

APARTAT 1036
TELÉF. 17605

Altra novel·la immoral

No és el nostre propòsit constituir aquestes pàgines en registre d'obres catalanes immorals o tendencioses; dissortadament, si haguéssim d'apuntar-ne aquí tots els títols no hauriem de passar setmana sense registrar-ne alguna. Tan avall hem arribat en aquest punt que ja pot ben dir-se que les novel·les en català surten generalment tarades amb aquesta taca asquerosa de la sensualitat; les que així no apareixen tenen una réclame petita, minsa a tot ésser.

Exigències dels paladars estragats del públic? De la crítica? Senzillament conseqüència d'un ambient de costums molles i fortament materialitzat? No ho podem ara escatir. Només és el nostre propòsit suara tornar a encetar aquest tema amb motiu de la novel·la "Fanny", d'En Carles Soldevila, per dues raons: primera, per la réclame excessiva a ella feta, i segona, per haver-la volgut defensar l'autor precisament des del punt de mira moral sostenint aquella famosa i ja desada doctrina de què el mal s'ha de conèixer per a fugir-lo i evitar-lo.

El llibre situa constantment l'acció en un ambient de music-hall. I les figures, el llenguatge, les escenes, són totes filles dels tipus característics, del llenguatge propi, dels costums característics d'aquests llocs d'esbargiment voluptuos i francament immoral en ell mateix.

Diu l'autor que cal conèixer el medi del music-hall (sobretot per noies com la dissortada protagonista de la novel·la) per allunyar-se'n; i en aquest sentit la novel·la d'En Soldevila resulta pedagògica, ja que ensenya els mals averanys d'una dona de vida frívola, viciosa i el seu final desastrós (?).

Entre catòlics no hi ha necessitat de combatre aquesta doctrina. No és En Soldevila, desgraciadament, el seu inventor, i han estat a centenars els escriptors de llibres tarats d'immoralitat els qui l'han exposada amb el mateix sentit i amb expressions semblants. Això de què per evitar el vici calgui fer-lo viure intel·lectualment equival a la doc-

trina de què només havent sofert una malaltia es tenen els coneixements necessaris per a evitar-la. Quina teoria més famosa! Segurament que En Soldevila, en desempolsar-la per a escriure-la per millèsima vegada, deuria somriure amb aquella rialleta mefistofèlica que a nosaltres ens fa tan mal i ens resulta tan tristoia!

Però deixant doctrines de banda, el cert és que seriosament ningú no pot sostenir que la novel·la de l'articulista de "La Publicitat" no sigui plenament immoral, així com tampoc ningú no pot arribar a sostenir que no sigui un dels llibres destinats a fer més mal a la nostra joventut donada la seva gràcia d'estil, el llenguatge pulcre i literari amb què està escrita. Literàriament resulta molla, com tota obra d'En Soldevila; però quins són els paladars acostumats avui als plats suculents, literàriament parlant, a la prosa ben tramada, perquè trobin els defectes del decadentisme més espantós en aquest nou llibre d'En Soldevila?

En canvi, el gran públic s'empassarà tranquil·lament aquesta novel·la, i no ens estranyarà un èxit editorial dels més grossos. Tots hi hauran contribuït, potser, perquè hi ha diaris dretans (almenys socialment parlant) que no s'estan de fer la recomanació del llibre de manera directa i, també, indirecta i eficaç. Aquí tenim, per exemple, l'edició del dia de Reis de "La Veu de Catalunya", que en la seva "Vida Literària" deia textualment: "Fanny, de Carles Soldevila, ha estat aquests dies el llibre preferit per a estrenes".

Amb quin dret un diari dretà recomana, no res menys que com a present de Reis, un llibre francament dolent, immoral a tot ser-ho, ple de sutzura sensual? I quan es tracta de la necessitat de la publicació d'un diari catòlic català hi hagué qui deia: "Què en farem d'un diari més; no compleixen a bastament el seu paper de catòlics (de fet) altres diaris socialment dretans de la nostra terra?"

Memòries d'un cabaler

XXV

EL SENYOR MESTRE I EL FENEC

Quan jo tenia quatre anys em portaren al col·legi Miralles, de Barcelona. Mentre visquérem a ciutat, çò és, fins que en vaig tenir set i mesos, aquell fou el meu centre de cultura. Tinc memòria de quan feia pals amb plomes d'oca i de què vaig deixar de fer pals quan encara els feia ben torts i geperuts. Igual els faria ara. Es més fàcil cosa aprovar un curs d'àlgebra o de geometria que no pas fer una dotzena de pals seguits perfectes. Per aquesta raó he tingut sempre un concepte superlatiu d'aquells mestres que feien pals i una lletra anglesa com si fossin d'estampa. Les plomes d'oca eren la desesperació dels mestres que tot sovint els havien de fer punta nova. Les *plumilles* d'acer devien ésser cosa de valor. Ens en daven una per premi quan havíem reunit vint-i-cinc mèrits que eren unes cartolinetes fines de la mida d'un rodolí amb un dibuix decoratiu negre, platejat o daurat, que valien per un, cinc i vint-i-cinc mèrits respectivament. Més hauria valgut que ens haguessin donat rodolins de l'auca del *Món al revés* que ja corria per aquells temps, sense múltiples de cap mena, perquè el bon col·leccionista té goig de veure paquets ben gruixuts. Vol dir que més se n'estima cinc que no pas un que valgui per vint-i-cinc. També podien haver donat cartons de capses de cerilles o bales per a jugar. Llavors, com ara, el problema dels premis havia rebut una solució molt rudimentària ben poc amb concordança amb els gustos infantils.

Resumiré aquells tres o quatre anys d'escola primària dient: que no em recordo de la cara ni del nom de cap mestre i que m'escapava del col·legi sempre que podia per anar a jugar a casa la senyora Pepa, parenta del pare, que estimava les criatures i ens defensava contra les violències dels pares i oncles quan ens atrapaven amagats sota les seves fal·lilles, i encara hi posava per virolla expressions per aquest estil: "Demà torneu, sentiu? Perquè al col·legi us encaparreu massa."

La cosa no va anar de debò fins que retornàrem a la casa pairal de can Feliu molt poc temps després d'haver fet l'entrada a Barcelona Alfons dotzè. Res d'anar a estudi. El mestre a casa i quan tindrà nou anys al col·legi intern. Nois! Quina sentència! No la desitjo tan dura per cap dels meus nés.

El mestre a casa! I quin mestre! Magre, jove, la pell blanca com un paper d'escriure, tot el pèl de la cara ben ros, els ulls blaus guarnits d'ulleres daurades, cara amable i riallera, veu apagada com un vellut, no mal vestit, bones botes i capell de feltre a l'hivern i de palla a l'estiu. Mai no va transigir amb la catxutxa. Volia ésser i era el senyor mestre, el senyor Alfons. Doncs aquest senyor venia cada dia a casa a donar-me una hora de lliçó, quan el dia era llarg a la tarda, quan era curt prop de migdia.

El primer dia em va tractar com si jo fos un home, em va parlar molt festós i em va explicar dos o tres casos per a treure'm la por. El segon dia em va parlar els peus a una envestida meua de maneres poc urbanes, i em va donar una lliçó molt llarga. I va encarregar a la Mercè, la germana gran,

que me la prengués i que, si no em veia estudiar un parell d'hores, l'hi fes saber. Tot això dit amb una corpenedora amabilitat i al mateix temps amb una intransigent fermesa. Tant que el primer dia m'havia semblat com un bon Sant Josep escapat de l'altar i ara, sense perdre la jovialitat de la faç, agafava gestos de Sant Miquel disposat a matar el Lucífer de la ignorància.

No exagero si us dic que la segona visita em va omplir de consternació. Fieu-vos d'ulls blaus i barbetes rosses i cares blanques i veus avellutades! I què s'ha cregut el senyor Alfons! Dues hores d'estudiar! I la Mercè que em prengui la lliçó! Jo em sentia protestatari i si no hagués estat la paraula assenyada de ma germana no sé què hauria passat. Ella em deia:

—Jo de tu, saps què faria? Li taparia la boca des del primer dia. La lliçó no és molt llarga. És un tros de gramàtica que tu ja l'havies donada. Te l'aprens de cor. Jo ja t'ajudaré! I demà, quan et preguntis la lliçó, el deixes parat. Què dues hores d'estudiar! Amb mitja en tens ben bé prou.

La Mercè em va picar l'amor propi i jo em vaig propassar, perquè vaig aprendre'm de cor una plana sencera. I quan vingué el mestre, per tercera vegada, vaig triomfar dient al peu de la lletra tota la plana sencera. Vaig sentir bones paraules de la boca del mestre i em vaig estofar com un indiot.

Lector amable: No et faré seguir una per una totes les lliçons, ni totes foren tan glorioses com aquella primera; però et diré que vaig arribar de mica en mica a estimar el senyor mestre, a disculpar la seva severitat i a descobrir que em tenia un bon afecte amb tot i aquella intransigència pedagògica. Que de coses s'aprenen amb dos anys, si no es passa dia sense aprendre'n alguna. Gramàtica, geografia, aritmètica i una mica de llatí i tot. Fins sabia llatí el senyor Alfons! I ben mirat no era tan dur com això, i m'agradava perquè tenia unes converses com si jo fos un home gran; principalment els diumenges a la tarda quan venia amb altres dos del poble a jugar al tresillo amb l'oncle Agustí. Tals dies quan entrava em deia:

—Avui no hi ha lliçó; ja serem amics.

Ja! Ja! No pas sempre. Jo bé em recordo d'una festa de gran angoixa. Tot va venir perquè el dissabte li vaig dir la lliçó molt tartamudejada. Figureu-vos que a casa hi havia un cosí dels meus anys que hi passaria uns quants dies. Jo no li podia pas dir: "Vés-te'n, que tinc d'estudiar." El vaig voler obsequiar i el senyor Alfons va trobar les conseqüències i no va admetre excuses. Em va manar que posés a la pissarra: "Jo sóc un drogo" i que sota estampés la meua signatura, no amb gargots, sinó ben llegible. I els senyors que vindrien demà, com que la partida de tresillo era a la saleta de l'estudi, llegirien aquella vergonyosa confessió. El meu cosí aviat ho tindria llest: ho esborraria, passés el que passés. Jo no vaig tenir cor. A casa meua, darrera qualsevol càstig del mestre, hi havia tota l'autoritat del pare i de la mare. Allò, doncs, quedaria allí escrit fins que el senyor Alfons manés una altra cosa, i jo m'amagaria sota una taula i no em deixaria veure per ningú. I va passar que a la tarda del diumenge, arribats que fo-

ren els tresillistes al pati, es va destacar precipitadament el senyor Alfons i va anar a la pissarra a esborrar aquell humiliant autògraf. Jo mateix ho vaig veure de l'entrada estant i em vaig amagar perquè no sabia què havia de dir per a donar-li les gràcies.

No puc passar per alt el Fenec. Era el petit gosset del senyor mestre, negre com una móra, petit com una falgueta, viu com una centella i esquerp com una guilla. Crec que hi ha com una mena de guineus que tenen aquest mateix nom de Fenec. Era, doncs, un nom simbòlic que significava alguna semblança. Ni que li ensenyéssiu cap mena de llatinadura no es deixava tocar per ningú que no fos el seu amo. El seguia sempre. Quan el mestre s'asseia a la taula de l'estudi o del tresillo, el Fenec jeia a un reonet de l'habitació. Ell no molestava ningú, però a qualsevol que li anés a fer postures responia amb un lladruquet de to de veu proporcionat a la seva mida i li ensenyava, blanques, ben blanques, les dentetes i els ullalets. No ens el podíem estimar! I ens feia

una quimera! I no ens hi podíem esbravar, perquè qualsevol se les heu amb el gosset del senyor mestre. I amb unes infules que tenia que entrava a casa com si fos a casa seva i es ficava pertot i empaitava els gats com si fos un de nosaltres.

La mala partida que un dia li vàrem jugar va ésser abordar-lo a la gata escuada que venia a ésser com un tigre en petit. Mentre ella jeia a un recó de la llar, el Fenec va entrar a la cuina i nosaltres, que li espiàvem els passos, el vàrem tancar dintre. No passaren dos minuts que sentírem les bordades del Fenec i els bufecs de la gata i tota aquesta comèdia es va acabar dos minuts més tard amb uns grinyols adolorits del pobre Fenec que feren botre el senyor mestre de la taula. La pobra bestiola, ja alliberada i gemegant encara, correu a amagar-se entremig de les seves cames amb el morret i l'esquena perlejant gotetes sanguinoses. El nostre desig de venjança quedava satisfet.

Es còpia, JORDI ARNAU

A propòsit d'una circular

Deu fer uns dos mesos que l'autoritat provincial de Girona publicava una circular a totes les autoritats locals, que fessin complir el no poder entrar els menors de setze anys als cines i balls. Més tard, el tribunal tutelar de menors, en feia una altra i recomanava als senyors Rectors que procurassin en el possible contrarestar aquest abandó de molts pares de família. Han passat ja bastants dies i si féssim un recull dels pobles on es complia, quantes autoritats, quants alcaldes ho fan complir?, quants en trobaríem? És que no és necessari apartar els infants d'aquests cataus de malversió i enfocar les seves tendres vides vers un esdevenidor més sà i més noble?

Quantes vegades s'ha dit i repetit això, i quants pares i mares no en fan cabal, s'ho escolten xiulant, com si ells no fossin els qui primer n'han de palpar les conseqüències! Pobres pares! Dia vindrà que en vostres famílies es recolliran els esplets de les males inclinacions, que no procuràreu arrencar a l'hora deguda en vostres tendres infants! Dia vindrà, si ja no ha esdevingut, com ha passat en molts éssers, que ells mateixos executaran aquells fets més o menys fantàstics que l'han tingut bocabadat tardes enteres al peu de la pantalla? I si aquelles pel·lícules d'aventures, aquells cowboys no han mogut la seva imaginació fins al més enllà del seu temperament ordinari, us creieu que hauran restat també indiferents les primeres inclinacions de les passions? No senyors, no. Ell, mantes vegades haurà vist a la pantalla inclinacions d'una passió, ell haurà vist el deliri de certs personatges, i allò que encara no comprèn ben bé, allò que és nou per ell, el captivarà, i com que en el transcurs de la pel·lícula no hi trobarà cap antídoto del seu mal incipient, es farà completament seves les impressions que ha vist a la pantalla. I aquell infant s'anirà fent gran, anirà pujant la muntanya de la seva vida, moltes vegades al mig d'asprors familiars, quasi nulla la seva formació religiosa per la deixadesa dels seus pares, relaxats els costums pel baf del materialisme del dia, dominat per un egoisme famolenc de voluptuositat i amb tot això quina ha

d'ésser la seva vida? Viurà sí la matèria, però l'esperit no cercarà el seu fi, sinó que tot ell sols buscarà el platxeri.

Res d'estrany que en molts de pobles, principalment en bona part del jovent i d'homes es vegi una fredor i un indiferentisme que glaça, un desnivell moral molt assenyalat. La seva vida, espiritualment és morta, i no senten, és dir, no volen sentir la veu de Déu. El seu cor s'és endurit, la raó no cerca ni el fonament en la veritat, la voluntat no anhela l'amor pur i noble, en una paraula: tenim l'edifici home per terra. Busquem el principi, la causa, d'aquest desgavell i veurem que han deixat apagat el foc de la fe, han minvat les seves pràctiques religioses i la seva vida ha anat davall caient fins a parar en l'abisme on es troben.

Si tal és la vida de molts, com parerà la societat si no es procura un ressorgiment moral, o almenys, ofegar en el principi de la vida dels nostres tendres jovents, aquest virus pestilent que els porta a la degradació a més de predisposar-los a l'indiferentisme?

No pot negar-se l'influx del cine en les tendres imaginacions, el seu enteniment, ras encara a molts coneixements, queda marcat indeleblement per moltes impressions pel·lículesques, que per la seva tònica suggestionen a alguns en gran manera, i si aquestes no arriben a arrabassar les bones ensenyances en el seu magí impreses, almenys dificulten granment el progrés d'elles. En els catecismes hom ho pot experimentar. Això dintre l'ordre, diríem purament d'ensenyança. Mireu ara la seva manera d'obrar. Les estadístiques, no de l'estranger, perquè ja tenim el mal a casa mateix, ben clar parlen. El tocat espanyol en el discurs d'obertura dels tribunals assenyalava la xifra de 495 mil fets judicials i es lamentava, amb raó, que hi tinguessin tanta part els joves. Ell ja posava el dit a la llaga, ja endevinava tot seguit el mal: cines, balls, novel·les... però la medicina encara que vingui, moltes vegades no es procura fer-la pendre, o bé és mancada dels ingredients necessaris... i no fa efecte. Que n'estem de mals!

Molts i fins pares i mares reconeixen el mal del cine per llurs fills, però priveu-los-el, i les mares seran les primeres d'aixecar l'avalot. Això va passar

en un poble on el bon senyor Rector féu publicar la circular governativa. I direm que són mares, aquelles que per lliurar-se unes quantes hores al diumenge del càrrec matern, permeten, si elles mateixes no els hi porten, que llurs fills vagin a empapar-se del baf de sensualitat, que la generalitat de les vegades es reflecta a la pantalla? Jo no ho crec pas. Quantes ni ha que són indignes del gran do que els ha proddat l'Omnipotent!

Procurem, doncs, emprant tots els mitjans possibles, apartar les tendres criatures d'aquests cines i llocs on s'ha desbancat la higiene espiritual, i si paires hi ha, que no volen paràr esment als clams del senyor Rector que vetlla per la moralitat dels seus feligresos, no podria l'autoritat fer complir llurs disposicions per la pau i moralitat de la societat?

JOSEF M.ª VIDAL, P.

Opinions d'altri

D'El Matí: "Morals malsanes", pel Dr. Carles Cardó.

La nostra literatura, no exclosa la teatral, s'havia distingit fins no hi ha gaire per la seva honestat. Era alegre, perquè era sanita. El problema—tan d'avui dia—de la tristesa literària, no se li ha plantejat fins que, esdevenint-li allò que era difícilment evitable en una literatura abundant, s'ha deixat anar als enervaments del vici. Encara recordem aquell temps en què la grolleria sensual estava confinada a publicacions degradades i plebees, sense consideració ni ciutadania en el món de les nostres lletres.

En els darrers anys, això s'ha canviat de pressa. El vici ha desbordat del seu districte pestilent, ha pujat als tocadors més perfumats de la ciutat senyorivola, s'ha posat guants, ha adquirit formes civils i delicades que el disfressen hàbilment, fins s'ha fet un estil alat i metículós, i naturalment, ha trobat de seguida apologistes que, prenent per autèntica la disfressa, el vindiquen de tota nota infamant, declarant-lo exempt de les excomunicacions que tota persona digna fulmina contra la pornografia grollera. Fins han arribat a declarar-lo moralitzador. Per aquests novel·listes i crítics, la moral no és afer de substància, sinó de maneres. Recordeu la teoria de la moral perifèrica de Xenius? Hom diria que impensadament li surten deixebles.

Es una cançó vella: Jo em proposo fer veure les funestes conseqüències del pecat, perquè la gent se n'allunyi. Zola ja ho deia, la qual cosa, però, no l'ha deslliurat de caure en l'oblit i en el menyspreu universal. Aquesta galdosa manera de moralitzar consisteix a marejar el lector durant unes quantes hores dintre un ambient de voluptuositat implícita, torbar-li el seny amb les incidències d'una insinuació incitant que s'atura maliciosament al llindar de l'exposició pecaminosa, espècie de mig nu literari, que, com el plàstic, és més seductor que el nu complet, ensutzar-li la imaginació amb tot d'escenes equívokes i vidrioses, on el trencadís no arriba a trencar-se com per contrariar l'expectació si és no és desitjosa del lector, i després d'haver-li enterbolit el seny i enervat les forces amb tots els afrodisíacs literaris, acabar l'obra amb una caiguda greu on s'esfumen les delicadeses precaucionistes i s'esvaeixen els perfums de la mitja paraula i del gest començat, per tal que el lector o la lectora vegi la fi on porten aquells camins.

Anem a dir que aquesta moral de l'obra no és mal formulada. Desdiria d'un escriptor independent i mundà. Serveix per a defensar l'obra contra les escames dels titllats despectivament de "moralistes", però el lector o la lectora, a la qual, de passada, es fa el delicat obsequi de suposar que li cal aquesta lliçó, no trobant-la explícita, és ben lliure de treure la tal conseqüència, o l'altra. Per exemple, el lector pot apendre-hi l'assegurança de l'èxit final d'una seducció hàbilment menada i sostinguda.

Però donant i tot per certa la bona intenció—i consti que no ens permetriem mai de posar-la en dubte—

aquesta manera mundana de moralitzar parteix d'un principi que ja ha estat refutat en aquestes pàgines: Per conèixer el mal i evitar-lo, cal haver-lo experimentat. Principi fals filosòficament i pràcticament. Sense enfundar-nos ara en filosofies (ja ho hem fet, i hi tornarem, si cal) és evident que per a conèixer els estralls del vici no cal haver estat viciós, ni per resistir la seducció del mal, no cal haver-se ajagut blanchament dins l'atmosfera perfumada i enervant que sol envoltar-lo. El mal és judicat i guarit pel bé. Al metge, per guarir una malaltia, no li cal tenir-la, ni haver-la tinguda. Més aviat li convé la força mental que dona la salut; per això, quan cau malalt es fa visitar per un altre. El moralista o el director d'esperit, té la comprensió més pregonia i més exacta, si la seva vista intel·lectual és pura que si la té enterbolida pel fum de la passió que vol guarir.

Ara es predica el contrari. Ara surten uns moralitzadors que per fer apendre una lliçó de bons costums, primer han d'agafar el pobre novat i l'han de rebolcar una bona estona, i batzegar-lo, i amollir-lo, i desnervar-lo dintre ambients metzinosos, per dir-li després breument, o deixar que s'ho digui ell mateix.

—Veus? Això és el vici. No hi tornis.

El fet que s'escriguin unes obres tan mal orientades moralment, i que s'amaneixen amb les llisors de l'estil i amb la gràcia perifèrica de la paraula culta, ja és un gran mal, però aquest mal va després enormement agreujat per la inflació literària del grup, de la pena, de l'editor, del periòdic, o de qui sigui. Mentre obres cabdals de la nostra literatura són oblidades, i fins ultratjades perquè s'escauen a ésser escrites per un catòlic (que ho és fins quan escriu), l'exageració i el reclam i els trucs més cridaners de la propaganda, fan passar, vulgues no vulgues, una lluideta mediocritat per una obra definitiva.

Fa temps que hem notat i seguim atents al procediment. De joves, havíem llegit en periòdics castellans catòlics queixes amargues de la conspiració del silenci contra els grans escriptors catòlics i l'inflament artificial dels altres. Pereda i Gabriel y Galán, entre altres, en foren víctimes. Entre nosaltres, llavors pobres en escriptors, això encara no passava. S'esqueia, endemés, que quasi tots els grans escriptors d'ací eren catòlics. Un boicot a ells hauria estat un boicot contra tota la nostra producció literària.

Però el fenomen no ha trigat a aparèixer. Cal tenir el valor de dir-ho i de promoure un corrent defensiu entre els catòlics i fins entre tots els catalans que estimin de debò la llengua. Verdader en fou víctima molt aviat. Qui no recorda el menyspreu en què caigué durant algunes dècades? Han seguit Costa i Llobera (poeta màxim, i qui l'anomena per a res?) i actualment sembla iniciar-se contra Joaquim Ruyra, el prosista formidable que deixa els altres prosistes catalans molt enrera. En canvi, el més frèvol periodista d'esquerra és de seguida bombejat, citat, reproduït i decorat amb els qualificatius més encomiàstics.

Es inconsciència? Es tàctica? En el primer cas, traeix una incapacitat crítica absoluta. En el segon, traeix coses pitjors i en posa en perill d'altres que tots hem d'estimar.

Els infants abandonats en Rússia soviètica

"...Ne vous inquietez pas non plus de l'avenir de votre enfant: il n'aura ni faim, ni froid, il ne sera ni malheureux, ni abandonné à son propre sort comme c'eût été son cas sous le régime capitaliste."

ALEXANDRA KOLLONTAÏ (Ministre de Salut Pública dels Soviets) al fascicle *La Famille et l'Etat Communiste* (Segona edició belga, 1921) (1).

"La societat comunista es presenta, doncs, al davant de l'obra i de l'obrer per a dir-los: ...No us inquieteu tampoc de l'esdevenidor del vostre infant: no tindrà ni fam ni sed, no serà desgraciat ni abandonat a la seva pròpia sort com hauria estat el seu cas en règim capitalista." Oh, amarga ironia! Sarcasme més agre de gust si hom compara la tragèdia vivent amb aquella frase amb què la Ministressa bolxevic de Salut Pública, la "*Verge roja*" i "*mare*" tot d'una peça (2) preludia l'apoteosi: "Les banderes roges de la revolució social que arboren, amb Rússia, altres països del món, ens anuncien ja l'esdevenidor pròxim del paradís terrestre, al qual, ja fa centúries, aspira la humanitat" (3).

Oh, amarga ironia!, torno a dir. M. Jacques Lyon, un dels autors citats per Zenzinov en el llibre que ocupa aquest article i l'anterior, escrivia: "La fam de 1921, de la qual el comunisme de guerra i les requisites porten una gran part de responsabilitats (jo subratllo) ha deixat rastre en forma de moltes dotzenes de milers d'infants errants i miserables que, en tots els centres importants, de Moscou fins al Sud, ofenen les mirades i la humanitat. Es traduir malament la veritat parlar d'infants. Són, per a dir la veritat, bandades de gossos afamats o cadells ferèstecs (*jeunes fauves*) de dotze a setze anys, vestits de pellingos a la Callot (4), que sols parcialment protegeixen llurs cossos; la mirada amenaçadora i directa; exigint més aviat que mendicant; rodant, pillant quan l'ocasió es presenta; partint-se entre ells el botí degut a la compassió i a la rapinya; devinguts ineptes a tot treball; acampant en les ciutats; refugiant-se, de nit, a les estacions, prop dels forns de macadam; emigrant, quan ve l'hivern, devés els climes més temperats, fins al Turkestan, on ens han certificat que n'han vist dormint a les branques dels grans baobabs; comptant menys noies, sens dubte menys resistents, que no pas xicots; prous, no obstant, per a haver semblat en ells les malalties vergonyoses. Formant, en un mot, un agrupament humà especial al marge de la societat i de les lleis" (5).

He subratllat la indicació de responsabilitat. Les requisicions i els seus horrors estan explicades per testimoni gens reaccionari, l'Angel Pestània, en un llibre justament sensacional (6) on es veia l'ensorrada de la divisa socialista d'atribuir al productor la propietat del producte. El funcionari, el soldat, l'obrer de la indústria es llençaven sobre els camps per arrabassar a l'obrer de l'agricultura el fruit de la seva suor. Dos títols naturals de propietat aparegueren en lluita dramàtica i crua: "*Es meu: jo ho he produït.*" "*Es meu: jo ho necessito.*" El resultat fou la restricció dels conreus a l'estrictament necessari per les famílies pageses... i la fam horrible als països que eren graners d'Europa, a la rica Ucraïna.

Moriren d'aquella fam de 1921-1922 i de les epidèmies subsegüents tal volta 3.000.000 de persones. Qui no recorda la veu de Benet XV urgint l'auxili del món catòlic? (7).

La història del problema dels infants abandonats a Rússia té tres etapes: abans, durant i després de la fam. Deixem de costat, ara com ara, el flagell de 1921 i els seus estralls i mortandat. I en quant a les seves causes, que indirectament donaren peu a l'hecatombe i abandó d'infants, queden apuntades; deixem-les també de banda. El que interessa avui revisar en el present article és la responsabilitat directa dels Soviets en l'abandó de grans masses d'infants abans i sobre tot després del cataclisme. Amb el llibre de Zenzinov al davant, llibre compost, segons varem remarcar, *exclusivament a base de documents soviètics*, aquesta responsabilitat retomba llordament damunt dels actuals governants de Rússia. Resulten els Soviets culpables de la tragèdia en virtut de llur actuació concreta:

Primer. Impedint l'acció de la iniciativa privada, dissolvent les entitats creades de caràcter particular com la "Lliga de salvació dels infants", iniciada en 1918, o bé ofícios com el "Consell de defensa dels infants", constituït en 1919, privant a tota costa el funcionament de tot organisme que no fos d'Estat. "No podem permetre a un Kichkine i a una Kouskova educar els nostres infants proletaris, *àdhuc si estan abandonats.*" No essent bolxevics els iniciadors, la tasca era costosa. Els Comissaris de Guerra i de Racionament s'apoderaven sovint dels productes destinats als infants, i requisaven, per a l'exèrcit roig, locals escolars (Zenzinov, pp. 4 a 13, etc.). Les cooperatives, que enviaven grans quantitats de queviures per als infants recollits per la "Lliga", foren després nacionalitzades.

Segon. Suprimint de pressa els asils creats per a socórrer els afamats, i deixant en el carrer nombrosos infants donant-los comiat en massa. En 1922 existien 6.063 orfelinats que estatjaven 540.000 infants. Tres anys després, solament 2.836 establiments, amb 228.000 asilats. "Resultat d'això, el nombre d'infants abandonats no ha fet més que engrandir-se, i la criminalitat infantil va en augment" (pàgina 93, etc.).

Tercer. Minant, mercès a l'aplicació dels principis bolxevistes, la disciplina dels asils i reformatoris, fent-los inhabitable, convertint la major part en un catau de delinqüents, d'on fugien els infants asilats la major part de vegades emportant-se els atuell. El llibre de Zenzinov està atapeït de dades i d'estadístiques en aquest respecte. Un dibuix, reproduït d'un periòdic rus, grafia amb eloqüència definitiva la indisciplina que és la base de l'educació soviètica — indisciplina precoç i *organitzada* — desordre que retomba sobre els infants mateixos, fent-los difícils d'aixoplugar sota cap sostre comunal ni familiar. Una pobra dona s'atança a donar una cullerada a una criatura de amb prou feines dos anys: "—Roseta, menja't la sopa — diu la mare. — Fug d'aquí! — respon la petita. — Avui tinc de fer una comunicació al Comité dels joves comunistes i una visita d'inspecció en el departament d'economia regional."

Quart. Encarregant, com a suprem esforç, la tasca de recollida d'infants a la policia terrible: la *Gepehu*, auxiliada per la Joventut Comunista, per mitjà de la captura violenta dels petits trinxeraires,

donant lloc la *razzia* a innombrables actes de brutalitat i de barbàrie, i l'hospitalització per tan poc dolç personal organitzada havent estat ocasió fins de freqüents casos de tortura, segons l'autor abundantment referència. Un del turment més sovint infligit com a càstig als infants és el posar-los tots nus a la dura temperatura glacial d'aquelles terres.

Cinquè. Fent que l'escola en general sigui a Rússia — deixant a part el mínim d'institucions expressament conreades amb abundor de material i dotació, per a les visites dels forasters — una llar d'indisciplina i d'incultura. Malgrat les pretensions pedagògiques dels socialistes, el fet és que l'ensenyança està molt més deixada en el govern bolxevic que sota el tsarisme, i el pressupòsit d'Instrucció pública és un 50 o un 60 per 100 del que aquesta branca tenia en l'antic règim. Aquesta revelació de moment sorprèn, però resulta perfectament comprensible si es considera que en realitat la primera preocupació pràctica dels Soviets és el seu sosteniment polític i militar (8). “Si veieu una isba (casa rústica en fusta) amb els vidres trencats i esfondrat el sostre, és una escola!”. Frase d'un personatge soviètic que cita l'autor del llibre que ens ocupa. Els mestres són mal pagats, i Rykov, president del Consell de Comissaris, escrivia en 1926 amb to desesperat: “*Rússia ha devingut un país d'analfabetisme creixent.*” Confessió que dos anys més tard (1928) ha estat confirmada pel mateix Lunatcharski (p. 59).

Sisè. Dissolvent la família per mitjà de la institució del divorci, de la qual se'n fa una glòria l'Alexandra Kollontai, en el fascicle ja esmentat, encoratjant gairebé les dones obreres a fer-ne ús, fent avinent que “en virtut del decret dels Comissaris del poble, del 18 desembre 1917, el divorci ha cessat d'ésser un luxe accessible als rics” i que pot ésser obtingut en una o dues setmanes. I ha estat Lunatcharski mateix, el famós ministre d'Instrucció pública dels Soviets, qui, encara no fa dos anys, ha hagut de reconèixer que l'increment dels divorcis era una de les causes de l'abandó d'infants. Zenzinov reproduceix dos textos, que són rèplica sarcàstica al discurs optimista, a les rosades exhortacions que als obrers de Rússia i de tot el món feia la seva esbojarrada companya de ministeri. El primer text és de la *Izvestia* del 26 febrer 1928:

“Seria del tot inexacte considerar que el flagell (dels infants abandonats) és una llaga de caràcter provisor i que està en camí de guarir-se. No, actualment encara hom abandona infants a casa nostra. La família és en nostre temps una institució més aviat fràgil: hi ha prop de 100.000 divorcis per any en la R. S. F. S. R. (9). Als pobles, després de la mort dels propietaris d'una masia, succeeix sovint que els parents més pròxims s'apoderen dels béns i foragiten els infants. En un mot: hi ha un aflux constant d'infants abandonats.” Pocs mesos abans el mateix capitost bolxevic havia confesat, en una conferència celebrada en novembre de 1927: “*Les condicions actuals de la nostra existència creen nous motius que afavoreixen l'abandó de la infantesa... Nous contingents d'infants abandonats provenen de les nostres condicions socials*” (p. 87).

Un flagell com el dels infants sense aliment als moments difícils del desglaç, després de la guerra, va ésser possible a Alemanya i Austria. ¿No recordeu les colònies de nois austríacs que foren admesos i socorreguts a nostra terra, a Barcelona mateix,

a Vich, per exemple? Però l'adversitat fou aviat conjurada. Alemanya i Austria no refusaren el concurs de ningú. Els seus dirigents no predicaven la lluita de classes, l'amor lliure ni els avantatges del divorci per a la família obrera. Mentre que a Rússia la culpabilitat dels governants és enorme, en quant s'havien compromès a fer la felicitat del poble, al mateix temps que es precipitaven contra els principis mateixos de l'estabilitat social escometent la família, la religió i la propietat, declarant la guerra a la tradició i a Déu.

Però l'actitud dels dirigents i dels intellectuals bolxevistes davant del paorós espectacle dels cents de mils de nois desemparats, no es caracteritza sols per l'entossudiment en els mals mètodes i els pitjors principis. Arriba al cinisme més inhumà i més impudent. La família ja no és necessària a l'Estat, escrivia en 1921 la Kollontai, i després de la catàstrofe i la vergonya s'ha trobat un pedagog comunista com Zalkind per a escriure en 1926 l'apologia de l'abandó de la família com a mitjà d'educació proletària de l'infant. És l'apologia de la fam i la necessitat, monstruositat sense precedents en la història de les follies humanes. Llegiu, i esgarrifeu-vos: “*La fam, el fred, la manca de joguines, l'atracció exercida pels camarades, pel carrer, trenquen el cos i l'ànima dels infants, creen lligams socials entre ells (?), els desvien de l'egocentrisme i dels excessos de la imaginació*” (10).

“D'aquesta manera, comenta Zenzinov, arriben lògicament a pensar que són els infants abandonats, sotstrets a la influència perniciosa de la família, alliberats de la “moral burgesa”, els que constituïran un material humà magnífic per a crear una nova generació comunista.” Així és que Mme. Levitina-Maró subratlla el tret comú que existeixen entre els infants abandonats i els joves comunistes (Komsomolsi): “Els uns i els altres aprecien abans que tot la llibertat. Volen afirmar llur independència en la vida. L'ideal de l'infant abandonat, fruit del seu origen i de la seva experiència vital (els subratllats són meus) és un ideal de treball. La vida ambient, contemporània, interessa l'infant abandonat. Tal és també la font de les emocions del jove comunista. El realisme de l'infant abandonat, LLIURE DE TOTA INTERVENCIÓ RELIGIOSA (subratllo jo), no és també un tret característic del jove comunista conscient?” (11).

Un hom es sent descoratjat en presència d'aquesta apologia del mal, en la qual li sembla a un hom oír la glacial riallada de l'infern.

Però el cinisme comunista en presència del flagell es fa encara més agut i cruel. Sorokine declara que amb els infants completament o parcial abandonats “és més fàcil fer ço que volem perquè estan menys sota la influència de la vida familiar”. I Lunatcharski mateix, el gran home, comissari, és a dir ministre d'Instrucció pública, reconeix que un xicot així abandonat pot devenir “un dels ornaments de l'organització proletària d'avançada (pionniers)” (12). Pensant així, no és probable que sentin gaires estímuls d'acabar el conflicte els Soviets. “L'existència d'una quantitat enorme d'infants abandonats — comenta l'autor del llibre — facilita així la tasca que consisteix en crear una nova generació comunista. Com més n'hi ha, d'aquells infants, més material vivent per a l'experiència...”

Nombroses fotografies, d'esgarriats mirar, il·lustren aquest llibre terrible de Zenzinov, acusació im-

placable contra un règim, una política, una filosofia. Un dels gravats (i no és pas el més tètric) representa un carruatge ple de cadàvers d'infants, morts de fam, recollits i apilotats de qualsevol manera. El paorós document gràfic és, per tant, de 1921 o 1922.

Jo hi posaria, a sota, les paraules d'Alexandra Kollontai divulgades mesos abans per l'Europa occidental; les frases en què la ministressa de Salut Pública dels bolxevics s'adreçava als obrers de Rússia i de tot el món anunciant-los "l'adveniment pròxim del paradís terrestre". Jo hi posaria aquella frase que va a dalt de tot d'aquest article, i que recobriria allí el seu sentit veritable, el ressò suggestiu d'un sarcasme diabòlic: "*No us inquieteu del vostre infant, no tindrà fam ni fred...*". En les carretades d'infants que ja no tindran més fam ni fred, s'acompleix bàrbarament la profecia comunista.

R. RUCABADO

(1) Les Editions Communistes, 15, R. Marché-aux-Frimages, Bruxelles, n.º 5, juillet 1922, pp. 18 i 19. — Sobre la personalitat d'Alexandra Kollontai tenim a la vista ço que en diu el seu admirador, capità Jacques Sadoul (comunista francès) a l'obra *Notes sur la Revolution Bolchevique*, 16e édition, Paris, La Sirène, 1920, p. 95.

(2) "*La Vierge rouge, d'ailleurs mère de famille*" (?). Sadoul, parlant d'Alexandra Kollontai; lloc citat.

(3) Fascicle a dalt citat, p. 22 i darrera.

(4) Callot, el famós dibuixant francès dels horrors de la guerra dels Trenta Anys (segle XVII).

(5) Zenzinov, *Les enfants abandonnés en Russie soviétique*, pp. VI i VII.

(6) *Setenta días en Rusia. Lo que yo vi*. Barcelona, 1925. (El viatge del capítol sindicalista tingué lloc a l'istiu de l'any 1920.) *Capitol Política de abastecimientos*, p. 128, etc.

(7) CATALUNYA SOCIAL, núm. 49, 1 abril 1922. *El crit de la fam. Pels agonitzants de Rússia*.

(8) L'explicació del fenomen està en què "abans del bolxevisme els ressorts de la Instrucció pública provenien no sols del pressupòsit de l'Estat, sinó també dels pressupòsits locals dels zemstvos i de les ciutats i subvencions privades. Sota el règim dels Soviets tot ha estat centralitzat, les administracions provincials han estat liquidades, i tota activitat en el domini de la Instrucció pública ha estat severament interdicta a les persones privades i a les organitzacions socials" (Zenzinov, op. cit., p. 43).

(9) R. S. F. S. R. (República Socialista Federativa Soviètica Russa.)

(10) A. B. Zalkind, *Les enfants difficiles et les méthodes de travail avec eux*. Al recull *L'enfance abandonnée et la maison de l'enfance*, Moscú, 1926 (pp. 88 i 89). Citat per Zenzinov, op. cit., p. 31, i referenciat a l'Apèndix, p. 247.

(11) Citat per Zenzinov, pp. 31 i 32, i referenciat a l'Apèndix, p. 247.

(12) Zenzinov, pp. 32 i 33, referència Apèndix, p. 247.

Espurnes

La senyoreta Suprin, una de les millors artistes líriques dels teatres de París, ha deixat el món per a pendre el vel d'esposa de Jesucrist, dient que renunciava el seu art per a dedicar-se a la salvació de les ànimes de les artistes, oferint la seva vida en holocaust.

La cerimònia tingué lloc entre una multitud de convidats, brillant especialment noms cèlebres de la literatura i la música.

Aquests gestos d'elegància espiritual, solament els pot produir el Catolicisme, i cal pensar en la grandesa d'ànima en renunciar el món.

La Societat del Sant Nom d'Estats Units, treballa per organitzar centres en les parròquies mexicanes del Estats Units. En la Diòcesi dels Angels hi han 29 centres de dita Societat amb més de 2.700 socis. En l'Arxidiòcesi de Nova York assisteixen uns dos cents mil nens a les escoles parroquials, comptant amb 1.278.297 catòlics, atesos per 1.314 sacerdots amb 414 esglésies.

A casa nostra hi ha qui creu que solament hi han capellans i esglésies a Espanya. La ignorància és molta i molt gran.

Segons podem veure en l'*Anuari Pontifici*, figuren 14 Patriarcats, 245 Arquebisbes, 908 Bisbats, 131 Vicariats i Prefectures.

El món es troba dividida jeràrquicament en 1.555 regions, amb un total de 400 milions de catòlics. Els Bisbes titulars són uns 600.

Hi ha, demés, 24 Nunciatures, 4 Inter-nunciatures, i Encarregat de negocis i 21 Delegacions Apostòliques.

Les nacions tenen davant la Santa Seu 11 Ambaixadors i 18 Ministres.

I han 138 Institucions religioses d'homes, 37 ordres monàstiques, 17 mendicants, 8 de cor, 66 congregacions i 10 instituts religiosos. Cal afegir-hi les de religioses que atenen tota mena de necessitats.

Solament l'Església Catòlica pot presentar un monument de tal magnitud davant del món.

ESDEVENIMENT EDITORIAL

Acaba de sortir:

EL NOU TESTAMENT

en dos elegantíssims volums. Text de la Vulgata Clementina. Versió i notes per la Comissió tècnica de l'"Obra del Sant Evangelí", de FOMENT DE PIETAT.

El primer volum, que conté Els quatre Evangelis i Fets dels Apòstols, consta de més de mil planes; el segon, que conté Les Cartes de Sant Pau, Les Cartes Catòliques i l'Apocalipsi, en té més de vuit centes. Impressió nitidíssima, format elegant, paper indià, notes abundants i selectes, mapes a cinc tintes. Llibre indispensable a tots els fidels.

Es venen els dos volums per separat, i també el llatí sol o el català sol en un volum sumament manual. Així, tothom pot tenir, TOT EL NOU TESTAMENT, si vol, en un sol volum. El preu de cada volum per separat és de 8'50 ptes. El d'un sol volum, contenint tot el Nou Testament, és de 11 pessetes el llatí i 9 el català. Tots aquests volums es venen enquadernats en finíssim pegamoid imitació xagrí. Enquadernacions més luxoses a distints preus.

Del món del treball

Estadística curiosa

Segons testimoni irrecusable, *El Socialista*, de Madrid, els obrers afiliats al Socialisme, a tot Espanya, eren, a fi de l'any que acaba de finir: 12.757.

Per regions:

2.992	a	Andalusia.
329	"	Aragó.
452	"	Astúries.
54	"	Balears.
30	"	Canàries.
3.919	"	Castella-vella.
818	"	Castella-nova.
235	"	Catalunya.
647	"	Extremadura.
454	"	Galícia.
2.208	"	Llevant (?).
604	"	Bascongadas.
15	"	Estranger (?).

12.757 total exacte.

El Socialista no diu quants n'hi ha a Ponent. No deu valdre la pena de dir-ho.

Cal que aplaudim la franquesa del diari socialista. El sol fet de presentar-se tan escarransit el partit de Largo Caballero davant de l'opinió pública i del món obrer, demostra una seguretat de si mateix que sorprèn.

Quina força tindrà darrera d'ell que li doni pit per a exhibir-se així?

Els privilegis dels quals frueixen en determinades esferes de la vida oficial els socialistes no basten per a explicar-ho ni tampoc l'èxit quasi constant dels seus companys de causa a l'estranger, ni l'amollament general de les classes conservadores.

Audàcia? Però amb tan poca força no n'hi ha prou de l'audàcia per a fer el que fan a Espanya els socialistes.

Es que fan el joc a quelcom?

Es que ja no fan por a ningú?

Mes de vegades val més un bon llevat de farina que una massa grossa de pasta...

Sobre els problemes del treball

Fa de profitós llegir un article de Mr. Danel en el *Correo de Ginebra* sobre les relacions del Catolicisme amb els problemes del treball, avui tan debatuts.

Heus ací els paràgrafs més importants:

Si l'Església catòlica ha estat emmenada a definir les condicions a les quals han de satisfer els reports entre els patrons i llurs obrers no és que ella entengui donar a aquests, tal que la veiem funcionar sota els nostres ulls, una mena d'investidura. Tant en matèria econòmica, com en matèria política, ella no somnia imposar als homes un mode d'organització: ella no marca preferència per cap règim. Però ella vol que la justícia sigui en les relacions humanes i ella n'indica els mitjans.

Quan hom es trobà davant d'aquella situació de "misèria immerescuda" en què es debatia l'obrer del segle XIX, Lleó XIII, en publicar la seva encíclica *Rerum Novarum*, tingué la intenció de mostrar què calia fer per restablir la justícia en el món del treball. Els remeis que ell indica són de tres ordres:

invoca la intervenció de l'Estat, l'organització dels professionals mateixos, i l'esperit de caritat que difon l'Església.

L'Estat ha de donar una legislació de treball que imposi el descans setmanal, que limiti la jornada de treball, que garanteixi un salari just, que protegeixi particularment la dona i l'infant.

Als interessats, obrers i patrons, els pertoca, en llurs associacions i sindicats que fan reviure la professió, d'aportar ells mateixos solucions als problemes que sorgeixen en llur vida quotidiana.

La caritat, és a dir, l'amor dels uns per als altres, permetrà als homes que treballen d'aportar en llurs relacions el que exigeix el respecte dels principis cristians.

Tota aquesta doctrina no ha quedat sense eco: existeix tot un moviment social catòlic que s'ha emprès la tasca de realitzar el pensament de Lleó XIII; cal esmentar a primer terme la important confederació internacional dels sindicats cristians.

Però la protecció legal dels obrers és un obstacle avui dia ultrapassat: no vol dir això que calgui somniar a fer desaparèixer l'armadura jurídica que ha estat constituïda sota aquest nom: ben al contrari, ella té necessitat d'ésser completada.

La tendència a la unificació del dret del treball en els diferents països és un dret ben especial de la nostra època.

Les transformacions de la indústria moderna ens presenten sota el nom de racionalització, nous mètodes de treball. Des de l'obrer en el seu ofici fins a la creació de les empreses més vastes, les noves formacions tendeixen a substituir per l'anarquia de la competència, els procediments d'ordre. La Setmana Social de França, que acaba de tenir lloc fa algunes setmanes a Besançon, havia posat en l'ordre del dia l'estudi dels problemes que agiten noves formes de la indústria moderna. D'una manera general elles apareixen com un progrés que cal acceptar amb joia, encara que s'han de pendre algunes precaucions contra els perills possibles, com és la mecanització exagerada del treball de l'obrer, etc. La cosa important, és que aquest moviment de racionalització, anant fins a les darreres de les seves conseqüències, manté la primacia de l'esperit sobre la matèria i ve a consagrar la superioritat de l'home sobre el treball i sobre la matèria.

La valoració de colònies i de països nous, posa noves qüestions quant a la utilització de la mà d'obra indígena.

En preparar una convenció sobre el treball forçat, l'Organització Internacional del Treball féu una obra de la més alta importància, tant des del punt de vista de la civilització i de la difusió de l'Evangeli, com des del de l'equilibri econòmic i de la vida familiar i social de les races indígenes.

L'Església apareix en tots els terrenys com una força de civilització. Tot cercant de fer prevaler en les relacions del treball el respecte de la persona humana, la primacia d'allò que és espiritual, ella dóna satisfacció a les aspiracions més profundes dels obrers. És ben veritat que refer l'ordre social cristià és la manera més segura de refer un ordre social humà.

Notes diverses

Han estat auxiliats els obrers de les mines de Sùria, la vaga dels quals fa temps va ésser declarada.

—La vaga parcial de la Indústria Tapera de Casà de la Selva va ésser promptament arreglada.

—La Ford Motor Company té anunciades noves millores als seus obrers que els faran feliços, si és que la felicitat es compra amb diners, encara que bé hi ajuda. Cal que tingui imitadors el gest de la gran casa ianqui.

—S'ha publicat el Reglament provisional sobre el Segur de l'amortització de préstecs fets amb finalitat social. Ara bé: que el Reglament no sabotegi el Decret-Llei, com sol succeir.

—A l'objecte de garantir els contractes de treball als espanyols que emigren al Nord d'Àfrica s'han dictat de R. O. importants disposicions.

Treballem, sense esperar res de ningú

Més d'una vegada haureu sentit dir: — Jo no faig cap sacrifici perquè la gent no agraeix l'esforç que fan els homes que treballen. — És cert que el món no s'adona d'aquells que no tenen ambicions i posen totes llurs energies al servei d'un ideal, però la indiferència i el desagraïment de la gent no ens ha de convertir en homes egoistes. Si treballem per a plaure al món estem perduts. ¿Com volem que Déu recompensi el vostre esforç, si el premi ja l'heu rebut de les mans dels homes?

Quan treballem per al triomf d'una obra gran i generosa, heu de tenir la convicció que ningú no agrairà el vostre esforç. Si no espereu res dels homes us estalviareu molts desenganys.

Baldament ningú no s'adoni de nosaltres, hem de treballar amb constància i coratge. Mai no és estèril l'esforç d'aquells que viuen sota l'esguard de Déu. Cal fer caure damunt el solc la bona llavor, amb la confiança que tard o d'hora germinarà. Si el món no agraeix l'esforç del sembrador, aquest, malgrat la indiferència de la gent, es considera feliç quan veu que la llavor ha germinat.

Em direu que els vanitosos aconseguixen moltes vegades que la gent s'adoni d'ells. És cert; però, ¿per què heu d'enveja l'embranchida del globus de paper que s'enfila cel amunt si sabeu que ha de caure? Les ales de la vanitat són febles i poc resistents. El pavó té les plomes molt virolades però no pot volar.

La gent no pot concebre que sofreixin els que no són pecadors. Creuen que l'home que segueix el camí de la perfecció cristiana camina damunt de roses. ¿Com pot haver-hi perfecció sense esforç i sacrifici? Per als mundans el jove que no va a l'encalç dels plaers és que té el cor fred com el marbre. No saben que la majoria dels sants han hagut de sostenir lluites aferrissades contra la carn. La castedat és fruit de la gràcia. No veuran refulgir la seva túnica els homes febles, sinó aquells que hauran sabut lluitar heroicament.

Quan els mundans llegeixen la vida d'una religiosa que ha mort en olor de santedat, exclamen: — ¿Per què va abandonar el món si havia de sofrir tant? — Són molts els que creuen que tusten les portes dels convents les donzelles febles i espantadisses que desitgen allunyar-se del món per a no conèixer la fiblada del dolor i dels desenganys de la vida. El convent és una mena de paradís. Les religioses no sofreixen ni tenen cap contrarietat. Si seguir el camí de la perfecció fos una cosa tan planera, l'esforç que fan els homes bons per a perfeccionar-se, ¿quin mèrit tindria als ulls de Déu? Si la vida religiosa no fos un sacrifici, no caldria abandonar el món per aconseguir la

nostra perfecció. Sabeu el què és l'obediència? Aquell que està disposat a obeir se sotmet en absolut a la voluntat de la persona que exerceix autoritat. Ha de fer no únicament allò que li plau, sinó també allò que li desplau. Ha de saber anular la seva personalitat. Qui són els que tenen l'heroisme de dir: — Estic disposat a fer tot allò que en manin sense demanar explicacions als meus superiors. Unicament els religiosos són capaços d'observar la virtut heroica de l'obediència.

Qui pot negar que algunes donzelles han sofert molt més darrera els murs d'un convent, que no pas vivint entre els mundans. Unicament s'arriba a Déu pel camí del sacrifici i del dolor. Santa Teresa de l'Infant Jesús ens diria si el convent que va acollir-la fou per ella un oasi, on verdegien els arbres i l'aigua somica, o bé un desert roent que va conduir-la a la terra de promissió.

Si veiem, doncs, que lluiten els religiosos i que els sants s'han construït amb les pròpies mans la creu del dolor, ¿per què hem de voler nosaltres que el món reconegui el nostre esforç i els nostres sacrificis? Creieu que el món admira els sants? Si el nostre Pare Sant Francesc anés pel món lloant Madona Castedat i Madona Pobresa, els homes pràctics el perseguirien amb bastons i glavis.

Hem de tenir l'abnegació de fer bones obres, ocultant el nostre nom, perquè el nostre esforç sigui més agradable als ulls de Déu. És natural i lògic que facin remor els que volen que el món s'adoni d'ells; però si Déu coneix els nostres pensaments més recòndits, ¿per què ens sap greu de romandre ocults?

Entorn dels poderosos hi ha constantment un estol d'homes que branden davant d'ells l'encenser dels afalacs. Mentre es mantenen fermes dalt del cim, tenen amics i admiradors. Els que volen obtenir càrrecs i prebendes s'arrosseguen fins arribar als peus del senyor poderós. Tot el que ells fan té una gran publicitat, perquè posen preu al seu esforç.

No imitem nosaltres els ambiciosos. Els seguidors de Crist s'amaguen sota el mantell de la humilitat perquè els mundans no els coneguin ni s'adonin d'ells. L'ànima s'hi troba tan bé allunyada de la cridòria i el traït del món!

Les ombres del pessimisme no han de planar mai damunt el nostre esperit. Hem d'ésser optimistes. La llança del greuge no produeix cap mena de dolor, quan un hom en sentir-se ferit sap alçar els ulls al cel. Si la nostra ànima és amarada de pau, seguirem amb el cor alegre el camí de la vida malgrat facin sagnar la nostra carn les arestes del dolor.

Elogi de la infància espiritual

i II

La figura de Santa Teresa de Jesús Infant mostrant somrient al món modern aquesta flor cànida de la doctrina de la infància espiritual harmonitza de la manera més meravellosa amb quelcom que està difús en l'ambient moral del segle xx. Una aspiració inconscient, un anhel irresistible brolla avui del cor de la humanitat corrompuda i llatzerada: l'anhel d'un retorn a l'adolescència, a la infància, a un estat de joia primitiva lliure de preocupacions i d'inquietuds. Aquest anhel, que en ell mateix és moralment neutre i pot adreçar-se el mateix al bé que al mal, ha cristallitzat en forma definitiva en el pla de la civilització material. Vivim en el segle de la passió esportiva portada fins al deliri; en el segle de les modes femenines que es caracteritzen per la més incontinent tendència a llevar a la dona totes les marques fatals de l'edat i donar-li una parenceria infantil; en el segle de totes les aberracions de l'art fundades en l'aspiració a fer d'ell un joc frívol sense transcendència, una acrobàcia de circ eqüestre, un pur entreteniment de la fantasia en llibertat; en el segle, en fi, de les grans i meravelloses joguines científiques que tendeixen a convertir el planeta en un formidable parc d'atraccions, en el qual l'home, sense temps per pensar i sempre disposat a badar, va de sorpresa en sorpresa, i corre adalera a la recerca de les sensacions noves i de les frisanques insospitades que li forneixen sense treva ni descans l'auto i l'avió, la telefonia i la ràdio, el jazz-band i el gramòfon, el cinema i els jocs d'aigües lluminoses. L'home sent avui irresistiblement els instints de l'infant i per una hora de joc i distracció donaria tots els tresors de pensament i de reflexió sobre els grans problemes de la vida que ha heretat de les generacions passades.

¿Ha tingut aquest afany de retorn a la infància alguna traducció, alguna expressió en l'esfera de l'esperit? Fóra interessant investigar-ho. Avui sols m'interessa remarcar que aquesta atracció irresistible que exerceix la infància en la humanitat d'avui ha florit en una manifestació de la més gran transcendència espiritual. La mateixa correntia que arrossega la civilització actual a una espantosa revifalla de paganismes, ha estat conduïda al través de secrets canals per la mà de Déu i transportada al pla superior de la vida de la Gràcia en una ànima elegida que ens ha donat la fórmula sorprenent de la perfecció espiritual. Aquesta ànima és Santa Teresa de Jesús Infant; aquesta fórmula és la seva doctrina de la Infància Espiritual. Ànima i doctrina que estan en el més perfecte acord amb l'ambient característic del nostre segle. Déu nostre Senyor s'ha servit, com fa tantes vegades, de les forces que els homes apliquen al mal per produir una flor exquisida de virtut que brilla en el nostre horitzó entenebrí com un nou estel guaiador. L'infant badoc i poca-solta que és el model de l'*homo vulgaris* del nostre segle s'és transfigurat en les delicades mans de la santa carmelita de Lisieux en l'infant sinònim de puresa, d'humilitat i confiança amorosa que Jesús proposà en el Sant

Evangelí com model etern de l'ànima dels seus fidels seguidors.

L'infant és aquell ésser que reconeix la seva feblesa i que sap que sense l'auxili d'altri, d'un ésser superior a ell, no pot fer altra cosa que caure en la impotència. El cristià és l'home que reconeix tots els seus dons de talent, de voluntat i tots els seus tresors materials i espirituals com rebuts graciosament de mans de l'Altíssim; per això, la seva actitud és la de l'infant davant del pare. Amb raó diu el P. Casanovas que "Jesucrist, quan va promulgar la llei de la infància espiritual, va remarcar clarísimament que volia una infància moral que hom ha d'imposar-se a ell mateix amb plena consciència i amb esforç espiritual, car digué que havíem de convertir-nos i fer-nos petits: *Nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum caelorum*."

¿Quina aplicació té aquesta doctrina de la infància espiritual al cas dels intel·lectuals? És ben clara i senzilla. Res no hi ha més oposat a la infància espiritual que la convicció, tan arrelada entre els qui brillen pels diversos dons de la intel·ligència, d'ésser ells els absoluts propietaris d'aquests dons, de no deure'ls a ningú, de tenir un dret sense limitacions als avantatges i preeminències inherents al talent en tota societat civilitzada. Potser no hi ha en el món cap altre estament que sigui, com l'intel·lectual, tan reaci a acceptar la doctrina cristiana sobre el caràcter limitat i condicionat que la possessió i l'ús de tota mena de riqueses ha de tenir entre homes que reconeixen en Déu el dispensador de tota riquesa. Si el talent i el geni són una riquesa positiva, si la ciència i l'art són tresors de preu inestimable, molt superiors a tots els altres tresors materials, els afortunats mortals a qui han tocat en sort aquests tresors divins, aquesta imponderable riquesa ploguda de les mans del Pare celestial, no han de perdre mai de vista que en tenen la possessió, mes no la propietat; que en tenen purament l'administració i que d'ella hauran de retre compte estret al Suprem Donador al final de llur vida terrena.

Heu-nos aquí, estimats confreres intel·lectuals, en el cor mateix de la doctrina de la Infància Espiritual, diví missatge que ens ha predicat en els seus escrits i en la seva vida Santa Teresa de Jesús Infant. "Ésser petit, ens diu, és no atribuir-se a si mateix les virtuts que hom practica com si fos capaç d'alguna cosa, sinó reconèixer que el bon Déu posa aquest tresor de la virtut (afegiu: i del talent) a la mà del seu fill, perquè n'usi quan ho necessiti; el tresor, però, sempre és de Déu."

Que els intel·lectuals s'apliquin també aquestes profundes consideracions que fa la Santa de Lisieux sobre el seu no-res: "Sóc massa petita per ésser vanitosa; sóc massa petita també per saber conjuminar belles frases a fi de fer creure que sóc molt humil; més m'estimo reconèixer simplement que el Totpoderós ha obrat grans coses en mi, i la més gran de totes és haver-me mostrat la meua petitesa, la meua incapacitat per a tot bé." Si els intel·lectuals no fossin, en general, la gent més infatuada i més satis-

feta de si mateix, reconeixien de bon grat els punts febles de llur obra i aplicarien sense dificultat a llur vida intel·lectual aquella doctrina tan ardidament sàvia que la nostra Santa aplicava a la seva vida moral i que ella explica amb unes paraules tan senzilles com profundes: "Jo tindrè el dret, sense ofendre el bon Déu, de fer petites nicieses fins a la mort, si sóc humil... Quan jo caic així, com una criatureta, toco amb el dit el meu no-res i la meua flaqueza i em dic: ¿què vindria a ésser, si em recolzava en mes pròpies forces?" Que l'escriptor, que el savi, que l'artista es convencin que en la seva obra ha d'haver-hi imperfeccions, que també ells, per gran que sigui el seu talent, han de "fer petites nicieses"; sàpiguen que aquests són els únics moments comple-

tament seus, i que tots els moments d'encert són de Déu, són un doll invisible de la veritat i de la beutat infinites que ha davallat al seu esperit i l'ha fecundat per tal que els homes vegin en les obres d'aquests esperits privilegiats un reflex de la glòria del Creador.

Que el savi, l'escriptor, l'artista caiguin de genolls davant de la perfecció que hi hagi en l'obra eixida de les seves mans; però això sigui no per plaure's a si mateix en una insana vanitat, sinó per adorar la divina Essència reflectida en aquella. I exclamin en la intimitat del seu cor, com Santa Teresa de Jesús Infant: "El tresor sempre és de Déu."

MANUEL DE MONTOLIU

Els llibres que cal combatre

Feia molt temps que volíem parlar d'aquesta qüestió, però, per raons d'ordre particular, mai no havíem trobat l'ocasió propícia per a posar fil a l'agulla; avui, en llegir un oportuníssim article del doctor Cardó, titulat *Morals malsanes*, hem considerat que aquesta era una qüestió d'urgència, i encara que no creguem en l'eficàcia dels remeis, no per la condició intrínseca d'aquests, sinó per la idiosincràsia i coïssime rebel del gros públic, no serà sobrer que fem unes consideracions sobre la pestilència que, com la cosa més natural, es va introduint en les llars que fins avui, encara que no fossin un model de religiositat, bandejaven la pornografia, sinó per la seva essència d'immoralitat, almenys com a grolleria incompatible amb el gust d'una persona ben educada.

No cal repetir que el teatre i la literatura vernacles s'han intoxicat dels temes escabrosos; malauradament és una cosa axiomàtica que no necessita demostració; com tampoc en necessita la conjuració del silenci que envolta totes les produccions d'escriptors catòlics, ni la propaganda contínua i descarada que hom fa de les obres mediocres d'un novel·lista, si aquest alterna les seves activitats novel·listiques o teatrals amb el conreu del periodisme.

Sobre aquests dos darrers punts, jo crec que els periodistes catòlics hi tenim una bona part de culpa. No és hora de defugir responsabilitats, ni de callar per por de ferir susceptibilitats dels nostres; creiem que és l'hora de parlar clar i si la nostra opinió algú la creu equivocada, les pàgines d'aquest i d'altres periòdics confessionals s'ofereixen amb l'amplitud de criteri suficient perquè el contraopinant pugui demostrar-nos que sofrim una lamentable equivocació; no ens creiem pas ésser infal·libles.

En publicar un escriptor catòlic un llibre, tant els periòdics que es diuen confessionals com d'altres d'una tebior religiosa, que sembla filla exclusivament del *statu quo*, es limiten a donar la notícia de què han rebut l'obra; de vegades en fan una lleugera crítica i després d'això ja no se'n preocupen més; és a dir, que quan han complert els deures de l'educació periodística, si és que ho fan, es queden tan tranquils, sense procurar amb una intensificació de la propaganda de les novel·les idònies, contrarestar la perniciosa i contínua que fan els periòdics d'esquerra dels escriptors que amb el sol fet de glossar

unes escenes afrodísiaques o de bombejar les pertorbacions sensuais d'un seminarista fracassat, ja han assolit el pinacle de la glòria.

Jo crec que tots els periòdics confessionals, tant si són literaris com de combat, com comarcals, haurien de tenir un interès primordial en esmentar contínuament i recomanar les novel·les innòcues, i encara que els costums moderns i un esnobisme volterià que s'ha infiltrat sense donar-se'n compte en moltes plomes juvenívoles qualifiquin de carrinclones les novel·les blanques, procurar que aquestes es propaguin; puix és preferible a totes llums el llibre innocent encara que no tingui ni or, ni pedreries literàries, a l'estil depurat i elegant però saturat de grolleries i males intencions.

De totes maneres quants escriptors catòlics eminentíssims, orgull de la literatura vernacle, són desconeguts per molts catòlics que s'embadaleixen per llibres perniciosos! Una mica de propaganda dels d'En Ruyra, Costa i Llobera, Llorenç Riber, Roig i Raventós, Dolors Moncerdà, Emerència Roig, etc., no hi estaria pas per demés. Però deixem aquesta qüestió i anem a tractar un altre aspecte molt més greu.

En sortir una obra francament vergonyosa i en la qual abunden els atacs a la moral i al catolicisme, l'escriptor catòlic, portat per un excés de zel, en compte de limitar-se a publicar unes ratlles curtes advertint el verí d'aquest llibre, acostuma a *reben-tar-lo* amb un article de grans titulars i, per justificar el seu criteri, reproduïx paràgrafs o frases que constitueixen veritables blasfèmies.

L'autor de l'obra, arran d'aquesta crítica, replica; l'escriptor catòlic torna a replicar i es comença una polèmica que només serveix perquè una novella o un poema, que hauria passat desapercbut, el públic, encuriosit per les ironies creuades, l'adquireixi i l'autor, davant de la nostra bona fe, faci la rialleta de conill satisfet d'aquella tàctica volteriana.

Creuen els escriptors catòlics que aquest és el bon camí?

A nosaltres ens sembla que no. Davant d'una polèmica, és a dir, d'una propaganda gratuïta, preferim dues ratlles advertint només que l'obra és pecaminosa i, posats a extremar les coses, potser la més convenient fóra un silenci absolut, puix considerem tristíssim el fer de *mingo*, mentre el sectari es va apuntant les caramboles.

JOAN BAGUENY

Comentaris

"El Día Gráfico" i la moral

Fa veritable pena el passar els ulls per les pàgines d'El Día Gráfico en determinats dies.

Aquelles revistes tan mancades de tot sentit moral, aquelles aberracions de la sensualitat que avui constitueixen les revistes i publicacions cinematogràfiques de certa mena, tenen un magnífic portaveu en el diari de don Joan Pich i Pon, puix les dones nues, les artistes (?) desvestides, les actituds més immorals, els gestos més extravagants constitueixen un teixit impossible de mirar per un catòlic.

Fa temps que dura aquesta actitud immoral del diari del President de la Cambra de la Propietat. Es que el senyor Pich no sap que ésser homes de dretes (parlem socialment, religiosament i moralment potser ens entendriem poc) vol dir almenys servir aquell grau de moralitat, aquell decòrum, que mai no pot ultrapassar una institució socialment conservadora?

Ens estranya l'actitud del diari del senyor Pich. Ens estranya que aquest senyor vulgui cada dia constituir-se un home de dretes i la seva premsa vagi per aquests viaranyos tan fèids.

Quin paper farien les immoralitats gràfiques dels diaris del senyor Pich el dia en què ell fos batlle de Reial Ordre de Barcelona, per exemple?

Però deixant-nos de bromes, perquè la cosa val la pena de pendre-s'ho amb serietat, caldrà dir al senyor Pich que la seva premsa, tal i com avui apareix, no pot llegir-la cap catòlic. I que els seus diaris poden restar motejats d'anticatòlics, en aquest punt no hi caben transaccions; o ací o allà.

I la immoralitat és sempre una determinant per a nosaltres.

I la pesseta baixa...

La baixa de la pesseta produeix un esverament general. Ningú no s'explica semblant moviment de descens. Tothom diu que no hi ha motiu per a dita baixa, ja que el diner circula, les obres sovintegen, el pressupost de l'Estat es liquida amb superàvit, etc.

Però el cas és que la pesseta baixa; i ni Comitès de canvis amb les seves compres de moneda estrangera, ni emprèstits or no poden deturar el nou moviment veritablement esverador. En un any deu enters, quasi...!

De totes maneres, nosaltres, que no som tècnics, creiem que el problema es mira un xic massa de prop, és a dir, del camp monetari estant. I com que la moneda no és més que un signe representatiu, no és cert que esguardant el problema d'un xic més lluny potser arribariem a trobar les dades necessàries per a explicar-lo i així tenir la solució al nostre abast?

El problema monetari té les seves dades fonamentals en el problema econòmic de caràcter general. I mentre la balança comercial ens sigui desfavorable, i mentre el saldo es mostri cada any més gran en contra de nosaltres, mentre els negocis es vagin paralitzant, què té de particular que el signe monetari baixi reflectint aquest estat econòmic general?

I si a aquesta situació ajunteu algun factor dels anomenats imponderables, com la inestabilitat política posem per cas, no és cert que la baixa de la pesseta és cosa que us apareix si no lògica del tot almenys un bon xic explicable i raonada?

No entenem d'aquestes coses, certament; però de vegades ens esvera el llegir precisament articles i consideracions de persones enteses que, portats per un excés de tècnica monetària, arriben a conclusions disbaratades pel sot fet de no esguardar els problemes amb tota la seva amplitud.

Quan la balança comercial ens fos favorable, i els nostres negocis rutlessin, i les nostres finances tinguessin una solidesa que pogués deixar ben palès el superàvit sense combinacions de pressupostos extraordinaris i ordinaris, i la situació política fos suficientment clara per a esvaïr tot temor pel dia de demà (encara no s'ha dit prou que el diner és poruc per naturalesa?) llavors trobaríem absolutament inexplicable la baixa de la pesseta. Mentre això no sigui...

Les reformes de l'administració de justícia.

Foren anunciades en el seu dia. Es constituïren quatre ponències integrades per homes especialitzats en qüestions de dret, ponències que lliuraren ja abans de l'estiu, els seus treballs (ja articulats i tot) al Ministre senyor Gal Ponte. S'anuncià per a després de l'estiu la publicació de les reformes... tan esperades per uns com temudes per altres.

I es parla de finir la Dictadura, d'acabar amb el règim actual, sense que ningú sàpiga quina sort han de córrer aquelles reformes, aquelles ponències, aquells dictàmens ja articulats fins i tot en forma de lleis publicades a la Gaceta de Madrid.

Què ha passat aquí? Correran aquestes reformes la mateixa sort que els famosos projectes del senyor Calvo Sotelo, anys ha enterrats i dels qui ningú (si no és el propi ministre, amb l'amargor consegüent) no s'ha recordat mai més?

En aquest cas, quina llàstima que no haguessin seguit igual camí decrets com el famós de "Organización Corporativa Nacional", per exemple?

Altres cop "El Debate"

Una altra vegada el diari madrileny ha fet una crida a les dretes amb motiu de l'acabament de la Dictadura. El diari del senyor Herrera es plany de l'estat d'adormiment dels homes de dreta de la nostra terra i els convida a sortir de la seva inactivitat i a constituir un bloc pel dia de demà.

Es cert que cal prevenir-nos; però la política no admet solucions de continuïtat; i el diari catòlic de Madrid havia de veure en el seu dia el que ara sembla veure clarament: que amb abstenció de l'exercici de drets polítics, que amb parèntesi de drets actius de ciutadania no es guanya res. La vida política és activitat, és exercici, és això precisament, vida. L'estar quiet equival a estar mort.

I quan el diari de Madrid afavoria amb tota l'ànima certes situacions, no veia que arribaria un dia

en què les dretes espanyoles restarien encara que no fos més que per parentesi d'activitat i de continuïtat amb l'actuació que signifiquen sis anys de braços creuats?

Amb els pobles no s'hi pot procedir a salts: ara sí, ara no; cal procedir amb continuïtat, amb constància, sense trencaments. La política d'El Debate que ha consistit a recomanar quietud, aplaudiment a la supressió durant sis anys de dret de vot, de dret de reunió, de dret d'exposició d'idees en diaris i publicacions, mentre així li ha semblat estar d'acord amb els governants, no es compagina ara en demanar reviscolament, demanar que es desperti allò que dorm. Ara el diari de Madrid pot queixar-se de la manca de manifestació de les dretes. Però, qui en té la culpa sinó aquells la recomanació constant dels quals ha estat durant sis anys la de calma, quietud, no actuar, etc.?

Les dretes s'ho han pres seriosament; ara, el resuscitar el sentit de ciutadania que un dia començava a despertar voldrà un esforç del qual ni El Debate ni ningú no pot respondre.

El temps ens ho dirà, puix hi ha certes lleis que tant en la naturalesa com en la marxa dels pobles no poden impunement vulnerar-se.

S'ha dit tranquil·litat, i les dretes estan tranquil·les; s'ha dit quietud, i les dretes estan quietes; s'ha dit abstensió de ciutadania, i les dretes han quasi oblidat el seu exercici. Ja sabem que tot això no ho ha dit El Debate; però ha contribuït fortament a què els altres ho diguessin i ho mantinguessin.

Campanya de profit

Els pessimistes i els descontents que sempre remuguen i es queixen de les obres de propaganda religiosa social perquè "no donen resultat", deuen fixar-se en el que està donant la campanya en pro de la bona parla, o sigui: contra la blasfèmia.

Cal felicitar-se'n.

Es renega molt menys que abans. Per poc observador que hom sigui, haurà fet esment d'això.

Els que solen passar sovint pels nostres carrers poden donar-ne testimoni.

Adhuc en els barris obrers són comptades les blasfèmies que ara els profanen.

Encara que es dona el cas d'oir-se pels passeigs i carrers aristocràtics de la nostra ciutat paraulotes que ofenen, és evident que la malura del malparlar minva.

Poden ben felicitar-se'n els apòstols de la bona parla.

Fora tramvies

Les autoritats locals de Roma han foragitat els tramvies dels carrers centrals on el tràfec excessiu congestiona la circulació. La mida ha estat molt ben rebuda pel públic romà i dona resultats sorprenents.

Figureu-vos el que serien les nostres Rambles, per exemple, sense les corrues de cotxes que a l'un i a l'altre cantó del gran passeig central formen com dues muralles movibles que l'ofeguen, al mateix temps que obstrueixen la circulació rodada ordinària tan viva i indispensable en les dues artèries laterals.

La cara i creu de l'Exposició

La cara la veu i celebra tothom; és natural, però la creu de l'Exposició sols la veuen els que tenen de portar-la.

Són moltíssims els comerciants a qui l'Exposició no ha portat més que pèrdues. Els expositors han tingut de sufragar despeses quasi ruïnoses per a presentar dignament, com ho han fet tots, els productes llurs; com també per a sostenir decorosament les seves exhibicions.

A més, l'Exposició no ha portat a Barcelona tants compradors com curiosos. Bon tros se'n falta. Al contrari. Molts establiments han vist minvar les vendes perquè la gent prefereix ficar-se en els estands estrangers del gran Certamen. Es natural.

Si a això s'afegeix la pedregada d'impostos que l'Exposició comporta, presents i futurs, és fàcil fer-se càrrec del que diem.

Tots els barcelonins n'estan xirois i àdhuc justament orgullosos de l'Exposició Internacional, però els que arrossegueu la creu dels sacrificis, ja comencen a queixar-se'n.

L'afició popular als pessebres

Aquest any s'ha posat de manifest, com cap altre, aquesta afició del poble als pessebres, particularment a Catalunya.

Les classes modestes s'hi entusiasmen davant d'un pessebre ben fet. Adhuc que sigui mediocre. Tanta és la seva afició a la representació plàstica del Naixement del Senyor.

Val a dir que aquest any els pessebres han augmentat en nombre i en qualitat. Qui vulgui comprar-ho té temps encara fins la Mare de Déu de la Candelera, dia final de l'exhibició llur.

A molts països estrangers es fan pessebres en les esglésies, fins en les catedrals. Hom recorda quan visità casualment el de la Catedral de Marsella, que no tenia pas cap pretensió d'obra artística.

Es un boníssim costum que bé caldria imitar aquí. A Barcelona se'n veu algun que altre en esglésies determinades, però en alguna quasi són massa senzills.

Cal, però, esmentar el de l'església de Sant Francesc de Paula, que conté figures de veritable mèrit artístic.

OBRA INTERESSANTÍSSIMA

L'ànima de Santa Teresa de Jesús Infant

pel

P. Ignasi Casanovas, S. J.

Foment de Pietat

III DE LA SEMANA

Han passat les festes nadalenques i de Cap d'Any, però no encara l'efervescència política motivada per les famoses sibil·lístiques declaracions de Primo de Rivera, aclarides seguidament quasi, per ell mateix, de tal faísó que deixaren la situació política talment com estava. Aquí no ha passat res més que la gana de què passi quelcom.

El nou ajornament del tantes voltes anunciat canvi de règim té mig any de temps. "Largo me lo fiáis", diuen els castellans en semblants casos, i, verament, després de tantes moratòries, aquesta última és massa llarga. Total: res.

El que de substàncios ens ha dit el Govern aquests dies és l'estat apoplètic de la Hisenda pública. A veure si tindrem d'apuntalar les caixes del Tresor com en temps de Ferran sisè, si la memòria no falla.

Està clar que aquest miracle no s'ha fet sense el sacrifici corresponent, perquè de *miracles* humans no se'n coneix cap sense trampa, i la raó d'aquest reeiximent portentós de la Hisenda són les recaptacions extraordinàries dels recaptadors del Tresor, els quals mostren un zel i uns afanys per a fer pagar els impostos vells i nous als contribuents, que ja voldríem veure'l en els agents oficials encarregats de promoure la riquesa pública.

De totes maneres no es pot negar al ministre de Finances una bona mà per a espremer el suc d'aquesta riquesa. Ara bé: hom desitjaria que la prosperitat dels interessos fiscals anés sempre pariona amb la del país productor; no sigui que es doni el cas d'esdevenir el fet inversemblant de tenir un Govern ric en un país pobre. Deixem al bon criteri del Marquès d'Estella aquesta natural consideració, a la qual dona molt de relleu l'estat econòmic angoixós de totes les classes socials modestes.

El petit món polític que ara, amb motiu d'aquest nou incident directorial, s'ha remogut a Madrid altra volta, ha protestat d'aquesta nova decepció amb la forma que ha pogut. La censura, que a Madrid és molt suau, ha permès als vells polítics insinuar, i fins dir, coses que aquí ens sembla impossible.

Alguns d'aquests polítics, els més entremaliats i caracteritzats de tots, com En Romanones i En Lerroux, ja es troben preparats per la pròxima etapa de la normalitat, que s'està preparant ara, segons oficials declaracions. Val a dir que per ara el país s'ho pren a broma. Mentre no es vegi que es mouen de debò els pocs homes solvents que resten a la política espanyola, ningú no farà cas de les manifestacions que es facin a base d'enquestes periodístiques.

Certes propagandes ja no tenen més eficàcia que els edictes tàrtars, i de profecies polítiques ja n'està cansat tothom. Lerroux profetitzant que governarà! Romanones proclamant-se gran polític!

La Conferència de La Haia es va desenrotllant en una atmosfera de cordialitat i comprensió que augura un bon resultat a favor de la liquidació pacífica

de la Guerra Gran, que és del que, al capdavant, es tracta. No han faltat ni faltaran dificultats a La Haia, però no trobarà ressò en l'augusta Assemblea internacional res que discrepi d'aquest ambient o pugui despertar passions comprometedores. Si alguna qüestió no està encara prou madura, si sorgeix alguna discrepància greu, s'encomanarà al temps, o a nous elements directors, l'arranjament o la solució llur. No estan les coses per a promoure conflictes.

Hoover prepara la Conferència del desarmament amb cura extraordinària. Als personatges que formen la comissió els ha adoctrinat per a l'afer, com se sol fer amb els encarregats d'expedicions científiques. A més, els assegua a la seva taula i els acomiada com a familiars entranyables. I, no content d'això, va predir-los un èxit segur, encara que de moment no sigui complet o sembli precari.

Un dels punts més difícils per assolir l'acord que es persegueix — el de la supressió dels submarins —, que ja donarem per bombardejat moralment fa dies, sembla que ha estat eliminat del temari de la Conferència; almenys no se'n farà cavall de batalla.

La pau russo-xinesa és un fet, i l'abolició, per part del govern xinès, dels drets que gaudien els súbdits de les grans potències en territori xinès, no provocarà conflictes aguts. Tol es reduirà a uns quants trets de paper: negociacions diplomàtiques. Feta la llei...

La magna qüestió actual és la de la pacífica sublevació de l'Índia. Pot dir-se que tots els centenars de milions d'indis que hi ha al món s'han posat enfront d'Anglaterra exigint d'ella la independència llur. Ara veurem si el govern de Mac Donald respon bé a la suprema dificultat del cas, i si sap fer-se digne dels grans polítics que l'han precedit en el poder.

A aquest conflicte s'afegeix el de la Palestina, que pot agreujar de sobte qualque moment, fins un grau espaventable, el de l'imperi índic. Anglaterra, no obstant, cal confessar-ho, no ha perdut la serenitat. Va seguint el seu camí com si res no li passés, impàvidament. Quin poble més admirable!

J.

"Sombreros Rivero"

Capells i gorres de tota mena. Teules, bonetes i solideus per a Sacerdots.

BONS PREUS
Assortiment excel·lent

Ronda Universitat, 7. Pis pral.

Sucursal: Carrer Ferran, 17

Casa BELETA

VESTITS MARINERS I ESPORT

GUST I ELEGÀNCIA

LA MILLOR SASTRERIA PER A NENS

Avinguda Portal de l'Angel, 35. - BARCELONA

JULIÀ BERTRANCardenal Casañas, núm. 11. - Telèfon 18956
BARCELONA

Papers pintats de totes classes i estils per a decorar habitacions.

Paper «Glacier» per a la decoració de vidrieres artístiques.

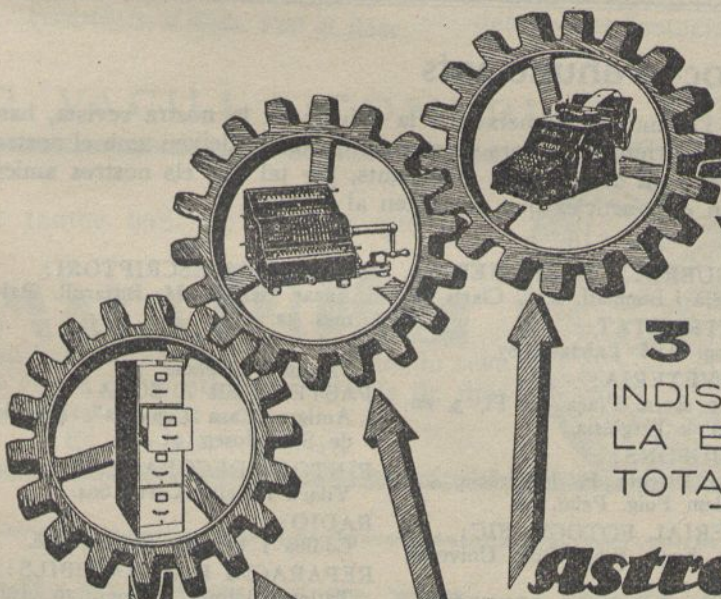
Pintura. Decoració en general. Rètols propaganda

Medalla d'Honor en l'Exposició Internl. del Moble. (Barcelona 1923)

JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

CATALUNYA SOCIAL?

VEUS-AQUÍ

ELS

3 ELEMENTSINDISPENSABLES PER A
LA BONA MARXA DE
TOTA OFICINA MODERNA**Astra**LA SUMADORA MÉS
MODERNA, COMPLETA
I RESISTENT. MODELS
ESPECIALS PER A COMPTABILITAT**Brunsviga**LA ÚNICA CALCULADORA
QUE LI EFECTUARÀ ELS
CÀLCULS DE MANERA EX-
CLUSIVA I EXACTA.**GF Allsteel**L'ASSORTIT MÉS EXTENS EN
MOBLES I PRESTATGERIES
D'ACER PER A OFICINA

(ARXIVADORS, FITXERS, CAIXES, TAULES, PRESTATGERIES, ETC.)

V. CUILLAMET

Rda. Universitat, 31

BARCELONA

Av. Pij Margall, 11

MADRID

Bronzes d'Art, Ferreteria i Metalls per a obres. Instal·lacions per a aigua i gas

BIOSCA I BOTEY, S. L.

Secció especial d'Art Religios

VENDES: Rambla de Catalunya, 129
Telèfon 73536

TALLERS: Roger de Flor, 189
Telèfon 50204

FABRICA DE PASTES ALIMENTICIES

ANTIGA CASA FIGUERAS

FUNDADA EN 1820

Rambla de Sant Josep, 11.-BARCELONA

ANTONI ALBO

Via Laietana, 67 - Telèfon 16201

BARCELONA

Material elèctric de totes classes
Instal·lacions i Reparacions
Taller - Ràdio

Aquesta casa té l'exclusiva de venda d'uns petits aparells aplicables al corrent altern de 125 volts, per a substituir les xinxetes i llums d'oli, en les habitacions, capelles i altres llocs on es necessita llum constant, amb consum escassament de 2 cèntims en 24 hores

Demaneu demostracions!

Via Laietana, 67

Bloc d'anunciants

Els bons amics nostres que amb l'anunci contribueixen a la difusió de la nostra revista, han de merèixer les simpaties dels nostres subscriptors i lectors en general que coincideixen amb el nostre ideari. Ens plau publicar a continuació el nom dels nostres anunciants, per tal que els nostres amics els recordin quan hagin d'adquirir algun dels articles que ofereixen al públic.

Heus els ací:

ACADEMIA COTS:
Av. Portal de l'Angel, 38.

ACCESSORIS D'AUTOMOBILS:
Service Station. Aragó, 272.

AGENCIA D'ASSUMPTE AD-
MINISTRATIUS:
Josep Cardús. Balmes, 16, pral.

AUTOMOBILS:
Còrsega, 293.

BICICLETES:
R. Serra. Rbla. Catalunya, 106.

BRONZES D'ART:
Biosca i Botey. R. Catalunya, 129.

CAMISERIA:
Salvador Rubert. Aribau, 30 i
Avinguda Portal de l'Angel, 13.

CIMENT ARTIFICIAL:
Josep Fradera. Ronda Universi-
dad, 31.

COMPANYIA DE SEGURS FER-
ROVIARIS, MARITIMS I IN-
CENDIS:

"La Constancia", Ronda Univer-
sitat, 4.

CORRETGES:
Manuel Blasi. Passeig de Sant
Joan, 13.

DROGUERIA I PERFUMERIA:
Pallejà i Bonmatí, S. L. Claris, 57.

ELECTRICITAT:
Antoni Alió. Laietana, 67.

GANIVETERIA:
Josep Roca. Plaça del Pi, 3, en-
front de l'església.

GRAMOFONS:
César Vicente. P. de Gràcia, 4.
Guillem Puig. Pelai, 14.

MATERIAL FOTOGRAFIC:
Vda. Enric Riba. Rda. Universi-
tat, 37.

MATERIAL PER A COBERTES:
Uralita, S. A.

MOBLES:
Còrsega, 394.

MODES:
M. Estera de Galera. Rbla. de
Catalunya, 7.

MODISTA:
R. Puigdomènec. Diagonal, 452.

NEUMATICS:
"Bergougnan". Rambla de Cata-
lunya, 76.

NEUMATICS (venda i reparació)
Casa Vallespi. R. Catalunya, 118.

NOVETATS PER A SENYORA:
"El Centro". Rda. de Sant Pere, 3.

OBJECTES D'ESCRITORI:
Bazar Balmes. M. Bofarull. Bal-
mes, 52.

OLIS PER A AUTO:
"Autol". Laietana, 7.

PASTES PER A SOPA:
Antiga "Casa Figueras". Rambla
de Sant Josep, 11.

PINTORS DECORADORS:
Vilaró i Valls. Corts, 604.

RADIO:
Codina i Farriol. Balmes, 126.

REPARACIO D'AUTOMOBILS:
Tallers Balmes. Balmes, 76. Juli
Klugg.

SABATERIA:
Calçats Minerva, S. A. Laietana,
núm. 30.
Casa Creus. Aribau, 24.

SASTRERIES:
Rambla Catalunya, 12, 1.
(Especialitat en vestits per a sena.)
Ramon Beleta. Av. del Portal de
l'Angel, 35.

SEGURS D'AUTOMOBILS:
"Omnia". Rda. Universitat, 15, 2.^a

XARXES I FILS PER A LA
PESCA:
Fills de Gabriel Julià, Bruch, 7.

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses, accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 38
I Floridablanca, 121
Telèfon 31510

CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550

MAGATZEMS:

Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 89
Encreuament de les carre-
teres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

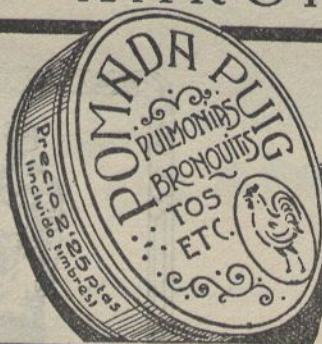
NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

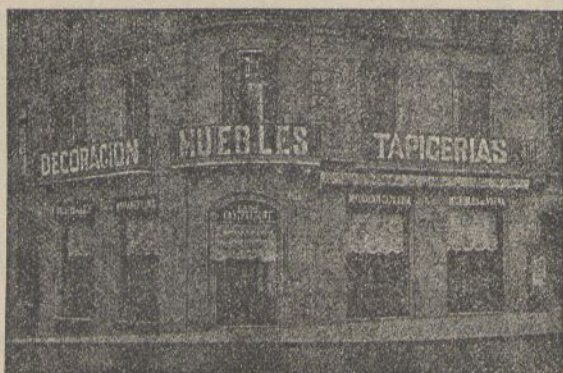
SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1.ª / Telèfon 16040 - BARCELONA

MOBLES

DE TOTS ESTILS

VIENA - AMERICANS

Làmpares - Decoració - Tapisseries
Objectes d'Art - Llits de metall

CASA CASTELLTORT

Exposició i venda: PELAI, 40 i JOVELLANOS, 9

Telèfon núm. 15385

Tallers: SANT MIQUEL, 44 - BARCELONA

Companyia Trasatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions al'any
» Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
» Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
» a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia : Plaça Medinaceli, 8.

GANIVETERIA
de ROCA
BARCELONA

PLAÇA DEL PI, 3 (enfront l'Església)

LA NUEVA GRAMOLA

LA VOZ DE SU AMO

con las últimas novedades en
DISCOS
de esta famosa marca
completará la felicidad de su hogar.
ADQUIERALA EN LA CASA

CESAR VICENTE

PASEO DE GRACIA · 4

Acadèmia COTS

Casa Central: Avinguda Porta de l'Angel, 38 - Telèfons: 18953 i 75303 - Apartat 782 - Barcelona

CLASSES SELECTES

Distints salons-aules per a la separació d'ambdós sexes, amb tot el confort desitjable

ASSIGNATURES

Lletra Comercial, Ortografia, Correspondència (particular i comercial). Aritmètica i Càlcul Mercantil, Classificació i Arxiu, Pràctiques d'Escriptori, Teneduria de conformitat amb les lleis tributàries i Llibre de Vendes, Mecanografia en tots els seus aspectes, Taquigrafia, Dibuix, Francès, Anglès i Alemany

Classes generals, quota mòdica. Classes particulars per a persones respectables. Classes per a la dona a 5 ptes. mensuals, una hora diària. Classes generals alternes per a **joves i senyoretes**, convenientment separats, de Mecanografia, Taquigrafia i francès, a 5 pessetes mensuals

PERITATGE I PROFESSORAT MERCANTIL I BATXILLERAT

L'Acadèmia Cots **COL·LOCA** oportunament els seus alumnes dignes i capacitats

Classes a propòsit per a retrassats per efecte de malaltia i altres causes

Exposició Internacional: Visiteu l'stand de l'Acadèmia Cots en el Palau d'Arts Gràfiques

BAZAR BALMES - M. BOFARULL

Objectes d'escriptori - Impremta i litografia - Treballs comercials i de luxe

BALMES, 52

Telèfon 17.589

BARCELONA

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

ATENES A. G. — Provença, 157, Barcelona

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Duran i Bas, 11
BARCELONA